

REFERAT

for mødet den 15.03.2017, kl. 07:30 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

4. Modtagelse af nyankomne børn i dagtilbud og skole (2017-0000011)

2

4. Modtagelse af nyankomne børn i dagtilbud og skole (2017-0000011)

Udvalget skal tage stilling til ny modtagelsesmodel for dagtilbud og skole, herunder forslag om ændret klasseloft og bevillingsmodel for modtagelsesklasser på de enkelte skoler.

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. forslag til ny modtagelsesmodel for dagtilbud og skoler godkendes, jf. dog 2. at-punkt

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at udvalget anbefaler overfor Økonomiudvalget (ØU) og Borgerrepræsentationen (BR),

2. at forslag til ny bevillingsmodel for modtagelsesklasser godkendes

Problemstilling

På mødet den 9.3.16 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget, at forvaltningen skulle udarbejde forslag til en fleksibel modtagermodel for børn i dagtilbud og skole, hvor der er fokus på det enkelte barns faglige og sociale mål og progression.

I dag klarer tosprogede børn og unge sig generelt ikke godt nok i uddannelsessystemet. For at reducere gabet mellem et- og tosprogede elever og sikre, at alle børn bliver så dygtige, de kan, og får de bedste rammer for livsduelighed og chancelighed, er der behov for at ændre tilgangen til disse elevers læring, hvilket en ændring af modtagelsesmodellen kan bidrage til.

Løsning

Udvalget har lagt vægt på, at en ny modtagelsesmodel skal hvile på en faglig vision, der sikrer mere differentierede tilbud til det enkelte barn, en styrket faglig visitation, hurtigere udslusning til almenområdet, en bevillingsmodel, der understøtter hurtigere udslusning, kompetenceløft vedr. dansk som andetsprog og rekruttering af personale, som også behersker elevernes modersmål. På den baggrund fremlægger forvaltningen forslag til en ny modtagelsesmodel på dagtilbuds- og skoleområdet, hvor alle børn skal have et tilbud, der matcher deres behov for sprogstøtte så tæt på almenmiljøet som muligt, se bilag 1.

Modellen bygger på en ny tilgang til området og et styrket resourcesyn på børnene. Det indebærer en kulturforandring at nå i mål med modellens faglige vision, herunder understøttelse af en decentral praksisændring. Kulturforandringen handler om hurtigere integration, samt at der skal arbejdes med

dansk som andetsprog som en mere integreret del af andre fag. Forandringsprocessen understøttes af en ny bevillingsmodel (bilag 2) og en treårig kompetenceudviklingsplan (bilag 4).

Dagtilbud

På dagtilbudsområdet visiteres flygtningebørn i dag på baggrund af en konkret individuel vurdering af barnets/familiens behov. Med forslaget udbredes modellen på dagtilbudsområdet til *alle* nyankomne børn, så der bliver en systematisk individuel faglig visitation af barnet. Derudover integreres børnene fortsat direkte som i dag, hvor der arbejdes med at styrke forældresamarbejdet for bl.a. at forberede børn og familier på den senere skolegang.

Skole

I dag er det distriktsskolen der sammen med forvaltningen er ansvarlig for fordelingen af elever til modtagelsesklasser (m-kl.). I den nye model lægges der op til en områdevis faglig visitation ligesom på dagtilbudsområdet.

Fra skoleåret 2016/17 er en ny lov om kommunale særlige tilbud om grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge uden for folkeskolelovens rammer trådt i kraft. Samtidig er en række nationale krav til modtagelsesklasserne blevet lempet. Forvaltningen foreslår, at m-klasserne fortsat oprettes efter folkeskoleloven, men at mulighederne for ændring af holdstørrelserne med fordel kan udnyttes.

I dag visiteres stort set alle nyankomne elever til m-kl., der i begrænset omfang har tilknytning til almenmiljøet. Med den nye model lægges der op til, at flere børn bliver direkte integreret i almenklasserne med sprogstøtte, og at flere vil blive hurtigere udsluset. Det foreslås, at der bliver en tættere kobling mellem m-klasserne og almenmiljøet bl.a. via systematisk brobygning. Den hurtigere udslusning vil frigive midler til at styrke fagligheden og trivslen igennem tilknytningen til almenmiljøet. Der vil i højere grad være to-voksenordning, dvs. at der kan foregå undervisning i m-klassen samtidig med, at en medarbejder kan følge en eller flere elever i udslusning, holddeling, sprogstøtte eller overlevere viden til almenklassen på samme skole eller fx elevens grunddistriktskole. For at frigive ressourcer og øge tiden, hvor der er to voksne, foreslås det, at klasseloftet hæves fra 12 til 14 elever. Det nationale krav er max 15 elever pr. klasse, dog med mulighed for at udvide til 18 elever, hvis der er tale om samme sprog/niveau.

Tosprogede elever, som har brug for specialpædagogisk bistand, skal kunne visiteres til et specialtilbud og kompetenceudvikling skal sikre, at de nuværende specialtilbud er kvalificerede til at undervise elever med dansk som andetsprog.

Der er i dag ikke en tilstrækkelig systematik vedr. elevernes progression og udslusning fra m-klassen. I den nye model skal elevens progression følges i en udvidet elevplan og plan for udslusning, der skal revideres hver 3. måned og drøftes med eleven og forældrene. Fokus bliver herved på den enkelte elevs progression som afgørende faktor for, hvornår og i hvilket omfang eleven udsluses i almenmiljøet med sprogstøtte.

Kompetenceudvikling

I praksis efterspørges der værktøjer og mere viden, og der foreslås derfor et kompetenceløft, parallelt med indfasning af modellen, så medarbejdere i dagtilbud, m- og almenklasser bliver endnu bedre klædt på til at indtænke sprogunderstøttende praksis og sprog i fagene, til at opspore traumer mv. se bilag 4. Kompetenceudviklingen finansieres via midlerne til sprogstimulering på tosprogsområdet.

Brugerinddragelse

I udviklingen af modellen har forvaltningen inddraget en række interessenter, som generelt har efterspurgt et større fokus på området samt behov for nye tiltag. Af bilag 3 fremgår synspunkter fra processen, herunder bekymringspunkter, samt forvaltningens bemærkninger hertil. Skolerne har generelt positive forventninger til visitationen, de differentierede hold, herunder specialskoler med sprogstøtte og kompetenceløftet, men de udtrykker bekymring for rammen om økonomien og de økonomiske forudsætninger.

Kapacitet

Forslaget til ny modtagelsesmodel tager udgangspunkt i den nuværende skolekapacitet, hvor m-klasserne placeres på skoler, hvor der er fysisk og kompetencemæssig kapacitet, jf. bilag 2 til styrelsesvedtægten for folkeskolerne (bilag 5). De kapacitetsmæssige forhold på skolerne har betydet, at det ikke har været muligt at indfri forventningerne om at placere m-klasserne på skoler med en lav tosprogsprocent. Dette vil indebære udgifter til bygningsudvidelser og nyanlæg, og det indgår derfor ikke i forvaltningens forslag. Hvis de forventninger skal indfries, skal det pålægges forvaltningen at indarbejde det i kommende anlægsønsker.

Økonomi

Modellen finansieres inden for de nuværende rammer. Økonomien er uændret på dagtilbudsområdet, og på skoleområdet omfordeles midlerne, så der bliver ressourcer til visitation, to-voksenordning og sprogstøtte ved direkte integration og udslusning. Disse midler frigøres ved at hæve klasseloftet til 14 elever, flere elever integreres direkte i en almenklasse samt hurtigere udslusning til almenmiljøet, se bilag 2. Fra det kommende skoleår 2017/18 etableres og opbygges den områdevis visitation. Midlerne vil i højere grad følge barnet, idet fx direkte integration af eleven i en almenklasse vil betyde et engangsbeløb på ca. 60.000 kr. (1.-6. kl.) til skolen oven i elevtaksten på 39.506 kr., i alt ca. 100.000 kr.

Bevillingsmodellen indføres i takt med, at den faglige model realiseres med stigende grad af integration og udslusning. Der er valgt en treårig indfasning for at sikre, at visitation og de faglige kompetencer er på plads inden modellen skal fungere fuldt indfaset fra skoleåret 2020/21. I budgettet for 2017 har BUU den 27.4.16 besluttet, at der fra 2018 skal effektiviseres på m-klasserne for 1,5 mio. kr. årligt. Denne effektivisering forventes at kunne hentes på transport. Forslag herom fremlægges for BUU i forbindelse med 1. behandlingen af budget 2018.

Videre proces

Efter behandling i udvalget skal forslaget om bevillingsmodel behandles i ØU og BR. Modellen vil i givet fald blive indfaset over tre år, og vil dermed være fuldt implementeret fra skoleåret 2020/21,

se bilag 1. Forvaltningen vil justere det nuværende bilag 2 til styrelsesvedtægten for folkeskolerne i overensstemmelse med BRs beslutning.

Tobias Børner Stax

/Mette Seneca Kløve

Beslutning

Indstillingen blev godkendt efter afstemning med følgende resultat:

For stemte 10 medlemmer: A, B, C, F, V og Ø.

Imod stemte 1 medlem: O.

Ingen medlemmer undlod at stemme.

Det Radikale Venstre ønskede følgende tilføjet beslutningsprotokollen: "Det her er et vigtigt skridt i den rigtige retning, selvom vi gerne havde set, at børnene som udgangspunkt fra start blev integreret i almensektoren, og vi kan være bekymrede for, om den foreslåede visitation ender med, at for få flygtningebørn integreres direkte, og om vi dermed forsinker deres integration i det danske samfund".

Dansk Folkeparti ønskede følgende tilføjet beslutningsprotokollen: "Vi har en stærk bekymring for, at forslaget vil medføre et stærkt øget pres på modtagerskoler og efterfølgende en større udsivning til privatskoler".

Bilag

1. Ny modtagermodel

2. Ny bevillingsmodel

3. Opsamling på inddragelsesproces

4. Kompetenceudviklingsplan for sprogområdet

5. Styrelsesvedtægten - Bilag 2 Undervisning af tosprogede elever i folkeskolen

Ny modtagermodel

for børn i dagtilbud og skole

Indhold

Indledning	3
Dagtilbud	5
Skole	6
Differentierede tilbud, der modsvarer børnenes behov, herunder særlige forløb for børn, som ikke har haft et almindeligt skoleforløb	6
En styrket faglig visitation	8
Faglig progression og systematik	9
Kapacitet	10
Implementering	11

Udgivet af

Børne- og Ungdomsforvaltningen
Gyldenløvesgade 15

tekst: Center for policy

www.kk.dk

Indledning

Visionen for en ny og mere fleksibel modtagermodel er, at alle nytilkomne tosprogede børn og unge i København får de bedste muligheder for at indfri deres fulde potentiale og de bedste vilkår for livsduelighed og chancelighed.

Målet for modtagerområdet er overordnet set det samme som på almenområdet. Kommunen har med andre ord de helt samme ambitioner for alle børn, nemlig at:

- udfordre alle børn og unge, så de bliver så dygtige, de kan
- mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
- styrke tilliden til og trivslen i folkeskolen blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

Ambitionen er, at alle børn så hurtigt som muligt integreres i dagtilbud og skoler, og det skal være det enkelte barns faglige og sproglige progression, der er bestemmende for tempoet og vejen.

Modellen tager udgangspunkt i Børne- og Ungdomsudvalgets (BUU) beslutning om, at den nye modtagelsesmodel skal have fokus på barnets faglige og sociale progression, og at modellen samlet set skal sikre:

1. Differentierede tilbud, der modsvarer børnenes behov, herunder særlige forløb for børn, som ikke har haft et almindeligt skoleforløb
2. En styrket faglig visitation ifm. modtagerforløb som skal sikre, at eleverne får det rette tilbud
3. Styrket og hurtigere udslusning til almenområdet
4. En bevillingsmodel, der understøtter en mere fleksibel model med hurtigere udslusning
5. Et kompetenceløft som sikrer, at medarbejderne i modtagelsesklasser og ledere af modtagelsesklasser har den nødvendige og opdaterede viden om dansk som andetsprog
6. At såfremt en mere fleksibel model viser sig billigere, skal midlerne forblive på området, og såfremt en ny model overstiger de nuværende udgifter, kan dette dækkes ved budgetforhandlinger eller holdes inden for egen ramme
7. At der både i modtagerklasser og i miljøet omkring de klasser, hvor eleverne har deres almindelige skolegang, arbejdes på at rekruttere pædagogisk personale, som også behersker elevernes modersmål.

Modellen er udviklet i dialog og samarbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen, en følgegruppe af skoleledere, netværk af modtagelsesklasselærere og DSA-vejledere samt lærere i Valby/Vesterbro/Kgs. Enghave (VVK), der har været i London og få inspiration til modtagelse af børn med flygtningebaggrund, en tværfaglig arbejdsgruppe om dagtilbud,

pædagoger og ledere af daginstitutioner samt forældreorganisationerne Brug Folkeskolen og Skole og Forældre samt de faglige organisationer på koordinationsmøder. Modellen har ligeledes været til drøftelse i LokalMED på de skoler, der i dag har modtagerklasser, ved de faglige organisationer og forældreorganisationer. Input fra inddragelsesprocessen er behandlet i bilag 3.

Den nye modtagelsesklassemodel ændrer ikke på forældrenes rettigheder i forhold til skolevalg. Det betyder, at hvis en tosproget elev vurderes at have et ikke uvæsentligt behov sprogstøtte på dansk kan eleven visiteres til modtagelsesklasseforløb. I yderste konsekvens kan forældrene reelt fratages retten til det frie skolevalg, jf. Folkeskolelovens § 5 stk. 7. Det er yderst sjældent at forældrene efter dialog, ikke accepterer tilbuddet om M-klasse. Når eleven er færdig i modtagerforløb har eleven ret til enten at fortsætte sin skolegang på den skole eleven har gået på modtagerhold, at starte på sin distriktsskole ("det dobbelte retskrav"), eller at bruge det frie skolevalg.

Nedenstående beskrives en ny modtagermodel med udgangspunkt i BUU's syv mål herfor.

Dagtilbud

Vigtigst:

- Direkte integration i dagtilbud
  - Systematisk visitation af *alle* børn
  - Brug af PLUS-pladser til sprogligt udfordrede eller socialt udsatte børn
  - Kompetenceudvikling til institutioner med PLUS-pladser
-

I København er der fokus på tidlig indsats – også når det gælder nyankomne børn. Derfor indeholder modellen også en opkvalificering af praksis på dagtilbudsområdet. Når kommunen modtager nyankomne børn på 0 til 6-årsområdet, er det praksis at integrere børnene direkte i dagtilbud. Børn med flygtningebaggrund visiteres i VVK til PLUS-pladser. Denne praksis fastholdes, dog skal visitationen i fremtiden finde sted på et styrket fagligt grundlag, med afsæt i barnets behov og ressourcer.

Gruppen af nyankomne børn er meget mangfoldig, og rummer både børn med flygtningebaggrund, børn, der er blevet familiesammenført, børn af forældre, der pga. arbejde er flyttet til Danmark m.fl. Det betyder, at børnene og deres familier har vidt forskellige behov og ressourcer. Nyankomne børn kan visiteres til en PLUS-plads, hvis de enten er i risiko for socialt udsathed eller sprogligt udfordrede. De nyankomne børn, der ikke skal i PLUS-plads, tilbydes en almindelig daginstitutionsplads. Der etableres fremover en systematik omkring *alle* nyankomne børn, så de får det bedste og mest hensigtsmæssige pædagogiske tilbud.

Institutioner med særlige kompetencer

Nyankomne børn uden dansk kundskaber bor i hele byen, og det er derfor nødvendigt, at der i alle fem områder er institutioner, som har kompetencer, der matcher de nyankomne børns behov. Udvalgte institutioner kompetenceudvikles til at modtage nyankomne børn. Antallet af institutioner vil afhænge af antallet af børn.

To-trinsmodel

Fem daginstitutioner i VVK har indtil videre modtaget flygtningebørn fra Ottiliavej. På baggrund af de første erfaringer udvælges de institutioner, der fremover skal være særligt rustet til at modtage nyankomne børn. Disse institutioner skal indgå i et kompetenceudviklingsforløb (se bilag 4 om kompetenceløft). På sigt udbredes modellen til hele byen, men i en overgangsperiode på 4-6 mdr. skal institutionerne i VVK fungere som en slags "kompetenceenheder", der kan videregive gode erfaringer til andre områder/ institutioner, fx i forbindelse med, at flygtningebørn skifter bopæl fra midlertidig bolig på Ottiliavej til fast bolig i et andet område.

Der er fremsat lovforslag om ændring af sprogvurderinger og sprogstimulerings tilbud. Hvis dette vedtages, vender forvaltningen tilbage med en særskilt sag herom.

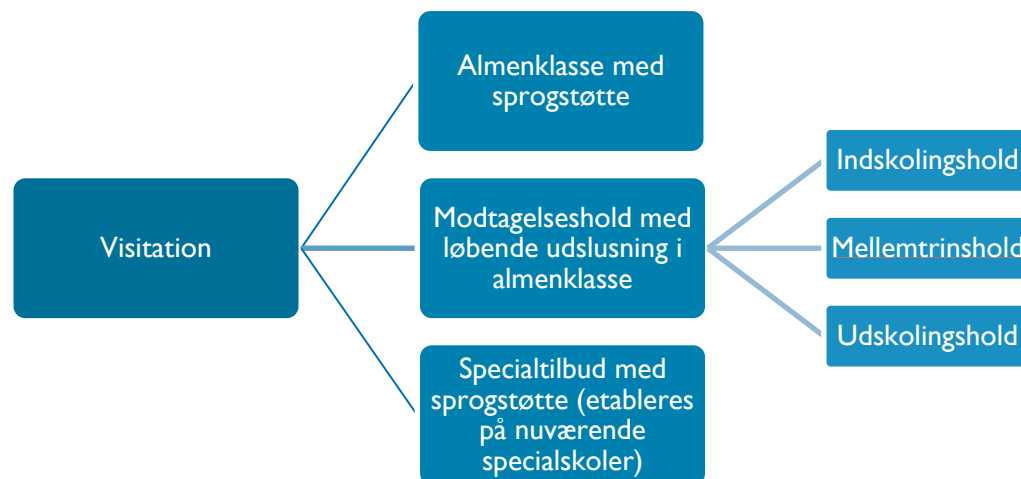
Skole

Vigtigst:

- Styrket faglig visitation
  - Flere og mere differentierede tilbud
  - Tættere og hurtigere tilknytning til almenmiljøet
  - Systematisk brug af elevplaner med fokus på elevens progression samt løbende vurdering af delvis og fuld udslusning
  - Opnormering af to-voksentiid i modtagerklasser
  - Opkvalificering af specialtilbud
-

Differentierede tilbud, der modsvarer børnenes behov, herunder særlige forløb for børn, som ikke har haft et almindeligt skoleforløb. Hvis visitationen vurderer, at eleven har tilstrækkelige danskundskaber, og det er hensigtsmæssigt, kommer eleven direkte i almentilbud uden sprogstøtte. Hvis det ikke kan lade sig gøre, indeholder modellen overordnet tre typer af tilbud til elever.

I. Almenklasse med sprogstøtte

Hvis visitationen vurderer, at det er muligt, bliver eleven indskrevet og starter direkte i almenklasse med sprogstøtte.

Det er den skole, som eleven indskrives på, der selv tilrettelægger sprogstøtten efter elevens behov. Det sker gennem tæt koordinering med skolens pædagogiske læringscenter og ressourcecenter. Sprogstøtten kan eksempelvis udmøntes ved at:

- Almenlæreren eller DSA-vejlederen på almenkolen giver sproglig støtte til eleven

- Undervisningen tilrettelægges med sprogunderstøttende metoder og tilgange, så den nyankomne elev kan deltage i fagundervisningen

Det team, som modtager eleven, får støtte til elevens inklusion i klassen og til anvendelsen af sprogindlærende og sprogunderstøttende metoder og tilgange i undervisningen. Støtten justeres efter teamets behov og kan eksempelvis udmøntes i, at:

- Teamets lærere fra visitationsprocessen får kendskab til elevens faglige og sproglige ressourcer, inden eleven starter
- Der udbydes kompetenceudviklingsforløb i, hvordan man indtænker basisdansk og sprogindlæring i undervisningen
- Teamet tilbydes vejledning fra DSA-vejleder med indgående kendskab til DSA og basis dansk
- Metodekatalog på mitBUF (eller anden portal)
- DSA-vejlederen på skolen får mulighed for kompetenceløft indenfor basisdansk og yder vejledning til læreren

2. Modtagelsehold med løbende udslusning i almenklasse

For at sikre færre overgange mellem modtagelsestilbuddene, omdøbes modtagelsesklasserne i den nye model til hold, som dækker følgende klassetrin¹:

- Indskolingshold for 5-9 årige (Svarende til 1.-3. klassetrin)
- Melletrinshold for 10-13 årige (Svarende til 4.-6.klassetrin)
- Udskolingshold for de 14-16 årige (Svarende til 7.-9.klassetrin)

Det forventes, at langt størstedelen af 0. klasses eleverne integreres direkte i almenklasser med sprogstøtte ligesom i daginstitutionerne. Vurderer visitationen at nogle 0. klasses elever ikke kan integreres direkte med sprogstøtte vil de i stedet indgå i indskolingsholdene. Af loven fremgår det, at et hold max. må strække sig over tre klassetrin. Derfor vil elever i 0. klasse, som er vurderet til at skulle i M-klasse, blive visiteret til skoler, hvor der er mere end et M-klasseindskolingshold, hvor de derved kan fordele eleverne.

Klasseloftet ved skolestart ændres fra nuværende max. 12 til max. 14 ved skoleårets start. Ved at sikre bedre brobygning til almenmiljøet forventes det i praksis, at elevtallet vil være under 14 en stor del af skematiden i modtagelseholdene. Samtidig frigiver opjusteringen af holdstørrelsen ressourcer, som øger tiden til to-voksenordning, hvilket giver fleksibilitet i forhold til fx holddeling.

Eleverne indskrives så vidt muligt på et hold i det område, hvor eleverne bor. Minimum hver tredje måned vurderes elevens progression ift. løbende og endelig udslusning til almenklasse. Det er således den enkelte elevs faglige og sproglige progression, der afgør hvornår og i hvilket omfang eleven udsluses med sprogstøtte på almenskole.

Modtagelsehold for udskolings elever

Erfaringerne viser, at det kan være vanskeligt at udsluse de ældste elever på modtagelsehold til folkeskolen inden for to år. Modellen indeholder et bydækkende udskolingstilbud med tre forskellige forløb, der skal sikre differentierede og specialiserede tilbud:

---

¹ § 4, stk. 5 i den nye bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog fastslår, at "En modtagelsesklasse må højst omfatte tre klassetrin. Hvis eleverne overvejende har samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan en modtagelsesklasse dog spænde over højst fem klassetrin." Forvaltningen er ved at afklare, om der er nogle udfordringer ift. lovgivningen at slå undervisningen af 0-3. klassetrin sammen.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183352>

- I. Første forløb målrettes elever, som vurderes indenfor 6-12 måneder at blive klar til udslusning i almenklasse i folkeskolen. Eleven gennemfører 9. klasses prøver i almenklassen.
- II. Andet forløb målrettes elever, hvor det vurderes mest hensigtsmæssigt, at eleven går i modtagelsesforløb i op til 2 år og gennemfører 9.klasses prøver/danskprøver 1-3 på udskolingsholdet.
- III. Tredje forløb målrettes de ældste elever, som vurderes ikke at profitere af de to ovenstående forløb, og derfor forventes udsluset til fortsat modtagelsesforløb på ungdomsskolen i Hindegade efter endt modtagelseshold i folkeskolen. Eleven gennemfører således 9. klasses prøver/danskprøver 1-3 på Hindegade hvis muligt.

Det afgøres ved visitationen, hvilket udskolingstilbud eleven indskrives i på baggrund af en vurdering af elevens faglige og sproglige kompetencer.

Modtagelsestilbuddet på Ungdomsskolen i Hindegade for 16-17-årige fastholdes, da det giver fleksible muligheder for sprogundervisning. Mulighederne for at øge elevernes tilknytning til fritids-, forenings- og arbejdsliv undersøges.

Modtagelseshold til elever, der ikke er alfabetiserede

Elever, der ikke tidligere har gået i skole, får en plads i modtagelsestilbud med kompetencer inden for analfabetisme. Erfaringen fra den nuværende modtagelsesmodel er, at det kræver særlige kompetencer at undervise elever, som ikke er alfabetiseret på eget sprog. Dette modtagelsesforløb forventes at være af længere varighed end ovenstående modtagelseshold² med mulighed for løbende udslusning til almenklasse. Det vurderes på sigt, om modtagelsestilbuddene bliver tilstrækkeligt differentierede til, at elever, som ikke er alfabetiserede, kan visiteres til almen modtagelseshold.

3. Specialtilbud med sprogstøtte

Tosprogede elever, som har brug for specialpædagogisk bistand, skal kunne visiteres til et specialtilbud på lige fod med de øvrige elever i Københavns Kommune. Det skal derfor gennem kompetenceudvikling sikres, at de nuværende specialtilbud er kvalificerede til at undervise elever med dansk som andetsprog. Dette skal ske for at sikre en større bredde i modtagelsestilbud til elever, som ikke taler dansk, og som har særlige behov.

En styrket faglig visitation

I den nuværende model er det distriktsskolen sammen med forvaltningen, som er ansvarlig for visitationen til modtagelsestilbud. Det sker i dag primært ud fra en vurdering af om eleven taler dansk, og hvilket modtagertilbud i byen der har plads.

For at sikre at eleverne får de rigtige modtagelsestilbud, skal visitationen baseres på en vurdering af elevernes faglige og sproglige kompetencer. En større systematik og tydeligere retningslinjer i ind- og udslusningsprocesser understøtter den faglige ambition om, at eleverne gennem relevante modtagelsestilbud hurtigere udsluses til almenklasser. For at sikre dette indføres en områdevis visitation, som kan kobles med områdernes visitationsenhed, som visiterer nyankomne flygtninge til dagtilbud og skole.

Følgende er centralt i en styrket, faglig visitation:

- Visitationsenheden udgøres af ressourcepersoner i området. Der er behov for, at der i visitationsenheden også indgår en lærerressource, der kan foretage de faglige vurderinger af elevens faglige og sociale udgangspunkt. Hvis en elev skal visiteres til modtagelseshold eller hvis der er tvivl om, hvorvidt eleven kan starte

---

² Jf. bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183352>

direkte i almenklasse, vil det altid være den områdevisse visitationsenhed, der foretager vurderingen.

- Der skal i visitationen i højere grad tages stilling til det enkelte barns behov. Jo yngre barnet er, jo højere er sandsynligheden for, at barnet med fordel kan starte direkte i almenklasse med sprogstøtte. Der skal udarbejdes et materiale/redskab, som visitationen kan benytte til at udarbejde vurderinger af elevens udgangspunkt og behov.
- Der må maksimalt gå 10 dage fra forældrene henvender sig, til eleven får skoletilbud.
- Dialog med forældrene om elevens faglige, sproglige og sociale kompetencer og øvrige baggrund er central for at sikre en succesfuld start i modtagelsestilbud

Faglig progression og systematik

Der udarbejdes en bydækkende skabelon for udvidede elevplaner, som det pædagogiske personale kan bruge til systematisk at følge elevernes faglige, sproglige og sociale progression. Der fastsættes krav om, at elevplanerne revideres hver 3. måned, hvor undervisere og skolelederen gør status på elevernes progression og plan for udslusning. Revideringen af elevplanerne drøftes med forældre og elev.

En begyndende udslusning iværksættes til almindelig klasse med alderssvarende elever, når eleven vurderes at kunne profitere af det, dog senest efter 3 måneder (medmindre der er særlige forhold, der taler imod dette). Hver 3. måned vurderes det i elevplanen, om udslusningen kan øges, og hvornår endelig udslusning kan finde sted. Skolen skal i udslusningen gøre brug af skoleskiftsystemet, for at skabe systematik i overgangen fra modtagelsehold til distriktsskolen.

En central opgave for ledelsen af modtagelsehold er derfor at sikre en systematik omkring opfølgningen på elevernes faglige og sociale progression. Det sker bl.a. gennem kvartalsmøder med undviserne om elevernes progression. Herudover er det afgørende, at ledelsen skaber tydelige samarbejdsaftaler med skolerne, som eleverne udsluses til, om elevens faglige, sproglige og sociale progression med henblik på at sikre et systematisk og helhedsorienteret arbejde med elevernes indskrivning på modtagelsehold og udslusning til almenklassen.

Kapacitet

Den nye modtagermodel tager udgangspunkt i den nuværende kapacitet, jf. nedenstående. Det vil sige, at hvert område som udgangspunkt har modtagerhold for indskoling og mellemtrin. Udskolingen og specialtilbud samles som udgangspunkt i bydækkende tilbud.

Område	Nuværende placering	Klasser	Kapacitet
Område Amager	Gerbrandskolen	M0 og M1	24
	Sundbyøster Skole	M1 og M2	24
Område Indre by/Østerbro	Christianshavns Skole	M2 og M3	24
	Kildevældsskolen	M2	24
	Langelinieskolen	M2	12
	Skolen På Strandboulevarden	M0 og M1	24
Område Nørrebro/Bispebjerg	Grøndalsvængets Skole	M0, M2 og alfa	36
	Lundehusskolen	M2	24
	Nørrebro Park Skole	M0 og M1	24
	Rådmandsgades Skole	M3	24
	Utterslev Skole	M0 og M1	24
Område Valby/Vesterbro/Kgs. Enghave	Bavnehøj Skole	M3	24
	Lykkebo Skole	M0 og 2xM1	36
	Vesterbro Ny Skole	M2	24
	Vigerslev Allés Skole	M0, M1 og M2	36
Område Vanløse/Brønshøj	Bellahøj Skole	M0 og M1	24
	Korsager Skole	M3	24
	Tingbjerg Heldagsskole	M0	12
Hovedtotal - antal elever			444

I det omfang modtagertilbuddene ønskes placeret på skoler med en lav tosprogsprocent eller ønskes samlet på færre skoler vil det indebære udgifter til bygningsudvidelser og nyanlæg, og det indgår derfor ikke i forvaltningens forslag.

Implementering

Implementeringen af modellen vil ske som en gradvis indfasning over tre skoleår. Indfasningen begynder det kommende skoleår 2017/18, og modellen vil være fuld indfaset fra skoleåret 2020/21. Modellen kræver store ændringer fra den praksis, der i dag er på området, hvilket tager tid og kræver kompetenceudvikling. Flere af de faglige elementer i modellen skal udmøntes i konkrete redskaber og metoder. Nogle af disse redskaber er udviklet andre steder og nogle er på vej. UVM er eksempelvis i gang med at udvikle screeningsmateriale, vejledninger og inspirationsmateriale. Dette vil blive færdigt i løbet af skoleåret 2017/2018, og det vil naturligvis også være en del af implementeringsplanen at kigge på og arbejde med det, når det kommer. Derudover vil den nye bevillingsmodel ligeledes blive indfaset gradvist over to år, så erfaringerne indarbejdes løbende i dialog med sektoren. Den nye grundtildeling vil først slå igennem fra skoleåret 2018/19, da økonomien for næste skoleår allerede er udmeldt. Visitationen bliver etableret områdevis fra skoleåret 2017/18 og udviklingen og implementeringen af de faglige redskaber og metoder bliver løbende kvalificeret i et samarbejde mellem forvaltningen og visitationsenhederne. Den praksisnære kompetenceudviklingen vil ske over tre år. De udvidede elevplaner bliver introduceret i det kommende skoleår og arbejdet med dem bliver kvalificeret og udvidet i takt med, at vi får erfaringer med dem.

Opfølgningen på arbejdet med den nye model sker i de eksisterende rammer for opfølgningen på den faglige kvalitet.

Nedenfor er en overordnet plan for den gradvise indfasning af modellen.

	Skoleår 17/18	Skoleår 18/19	Skoleår 19/20
En styrket faglig visitation	Faglig visitation alle nytilkomne børn til dagtilbud og skole		
Klasser/hold	M0, M1, M2, M3	M1, M2, M3	M1, M2, M3
Direkte integration med sprogstøtte	10 pct. flere end i dag*	20 pct. flere end i dag	20 pct. flere end i dag
Udslusning fra modtagelseshold til almenklasse	Uændret fra i dag	10 pct. hurtigere end i dag	20 pct. hurtigere end i dag
Faglig progression og systematik	Udvidede elevplaner introduceres. Kompetenceudvikling	Systematisk arbejde med udvidede elevplaner. Kompetenceudvikling	Systematisk arbejde med udvidede elevplaner. Kompetenceudvikling

Klasseloft ved årets start	12	14	14
Økonomi	Nuværende bevillingsmodel, inkl. Midler til direkte integration	Bevillingsmodellen indføres inkl. Effektivisering.	Fuldt indfaset inkl. Effektivisering. Hvis der sker hurtigere integration i almenklasser, bevares midlerne på området

*I kraft af den stigende flytningestrøm det kommende år forventes det at kapacitetsudnyttelsen kan optimeres nok til at frigive midler direkte integration inden for rammen i skoleåret 17/18.

Bilag 2

Dette bilag indeholder en beskrivelse af den nye bevillingsmodel på skoleområdet. Økonomien på dagområdet er uændret.

Indledende fakta

På skoleområdet er den økonomiske ramme i 2017 på 34,7 mio. kr.¹. Der er i dag 37 modtagerhold svarende til 444 pladser (12 pladser pr. hold). Der er ca. 375 elever, hvilket svarer til en belægningsgrad på 84 pct.

I 2017 forventes det, at der kommer 49 helårsflygtninge (omtrent 120 unikke børn), som skal have en skoleplads i København. Der er en engangsbevilling til flygtninge på 5,5 mio. kr. samt 2,2 mio. kr. i demografi (i alt 7,7 mio. kr.).

På dagområdet er der ikke en specifik ramme til modtagelsesområdet som på skoleområdet, da børnene bliver integreret fra start i det almene område evt. med en plusplads.

I 2017 forventes det, at der kommer 32 helårsflygtninge (72 unikke børn) i børnehave og vuggestue samt 38 helårsflygtninge (98 unikke børn) fordelt på de resterende dagtilbud. Der er en engangsbevilling til flygtninge på 4,1 mio. kr. samt 2,0 mio. kr. i demografi (i alt 6,1 mio. kr.)².

Beskrivelse af ny bevillingsmodel for modtagelsesområdet

Den nye bevillingsmodel for modtagelsesområdet skal understøtte de faglige ambitioner om at sikre en mere differentieret modtagelsesmodel med:

- styrket faglig visitation
- et tættere samarbejde mellem modtagelsestilbud og almenmiljøet
- øget direkte integration til almenklasse
- mere fleksible tilbud til eleverne, som sikrer fokus på barnets faglige og sociale progression

Et mere differentieret tilbud og en bedre udslusning skal sikre, at eleverne har mulighed for at indfri deres fulde potentiale og dermed sikres lige adgang til en ungdomsuddannelse efter afsluttet grundskoleforløb. For at understøtte denne ambition bygger bevillingsmodellen overordnet set på følgende forudsætninger:

- Et klasseloft på max. 14 elever ved skolestart
- Flere elever integreres direkte i en almenklasse
- Hurtigere udslusning til almenmiljøet

¹ Funktion 03.22.01 – Bevillingsområde 1315 - Undervisning

² Funktion 05.25.13 – Bevillingsområde 1301 - Dagtilbud

22-02-2017

Sagsnr.
2017-0000011

Dokumentnr.
2017-0000011-1

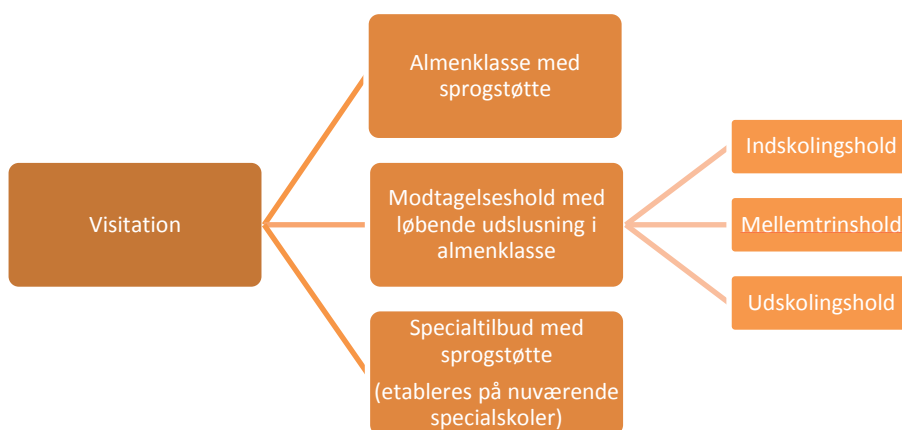
**Fagligt Indhold og
Kvalitet**

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Når flere elever integreres direkte, og der i gennemsnit sker en hurtigere udslusning, vil der blive frigivet midler. Disse midler anvendes til yderligere tovoksenordning til understøttelse af undervisningen i modtagelsestilbuddet samt til støtte i udslusning til almenmiljøet.

Modtagelsesmodellen indeholder som uddybet i bilag 1 overordnet set tre typer af forløb til eleverne:

- 1) Direkte integration i almen klasse med sprogstøtte
- 2) Modtagelseshold med løbende udslusning i almen klasse
- 3) Specialtilbud med sprogstøtte

For at understøtte den nye model er der i bevillingsmodellen to overordnede bevillinger. Der er en grundbevilling pr. modtagelseshold, som er en fast årlig bevilling, der ikke korrigeres for belægning og en bevilling pr. elev til især udslusning til en almenklasse, der udmeldes til modtagelses- eller almenskolen. De to bevillinger uddybes i det efterfølgende.

Grundbevilling pr. modtagelseshold til modtagelsesskolen

I den nuværende model tildeles modtagelsesskolen en bevilling til undervisningspersonale til et normeret antal årsværk og vikardækning og en bevilling til overhead³ pr. modtagelseshold. I den nye model tildeles modtagelsesskolen en grundbevilling pr. modtagelseshold for henholdsvis indskoling, mellemtrinnet og udskolingen. I grundbevillingen er indeholdt en bevilling til lærer- og pædagogløn til dækning af minimumstimetallet, overhead, vikar og tovoksenordning. Nedenstående tabel 1 viser en udspecificering af grundbevillingen i den nye model.

³ Overhead er en bevilling der dækker over løbende driftsudgifter såsom køb af inventar, undervisningsmaterialer, IT-licenser, ekskursioner, fotokopiering mv.

Table 1: Grundbevilling til modtagelsehold fra skoleåret 2018/19

Type hold	Grundbevilling samlet	Lærer-/pædagogløn til minimumstimetal	Overhead	Vikar	Tovoksenordning
Indskolingshold	1.150.672	658.032	192.680	19.960	280.000
Mellemtrinshold	1.241.410	748.770	192.680	19.960	280.000
Udskolingshold	1.281.484	788.844	192.680	19.960	280.000

Beløbet til tovoksenordning svarer til 15 uger med to lærere pr. hold.

Bevilling pr. elev til almen- eller modtagelsehold

Til forskel for den nuværende model følger der i den nye model en bevilling med pr. elev ved udslusning til en almenklasse fra et modtagelsehold. Ved direkte integration i en almenklasse følger der ligeledes en bevilling med pr. elev til sprogstøtte. Det er i begge tilfælde en engangsbevilling, der tildeles almen- eller modtagelseholdet. Midlerne er beregnet til indslusning (forældresamtaler, overlevering fra visitation, mv.) samt udslusning og inklusion i almenmiljøet.

Hvis en elev integreres direkte i en almenklasse, vil almenskolen tildeles en bevilling på 60.480 kr. som et engangsbeløb pr. integreret elev. Derudover udløser eleven almindelig elevtakst efter gældende regler og afregning. Hvis en elev visiteres til en modtagelsehold med løbende udslusning, vil modtagelseholdet tildeles en bevilling på enten 14.820 kr. eller 4.620 kr. afhængigt af det forløb eleven forventes at følge. Hvis en elev visiteres til et specialtilbud, vil denne indgå på lige fod med andre elever, der visiteres til et specialtilbud og udløse en bevilling til den respektive specialskole under gældende bevillingsmodel.

- **Forløb 1:**
  - Almenklasse med sprogstøtte
60.480 kr/elev
- **Forløb 2:**
  - Modtagelsehold ½-1 år i indskolings-, mellemtrins- eller udskolingshold og delvis udslusning til almenklasse
14.820 kr/elev
  - Modtagelsehold op til 2 år i indskolings-, mellemtrins- eller udskolingshold
4.620 kr/elev

I visitationen afgøres det, hvilken bevilling den enkelte elev udløser, og skolen tildeles denne.

Den bevilling skolen tildeles pr. elev afhængigt af forløb og beløb til ind- og udslusning er udspecificeret i nedenstående tabel 2.

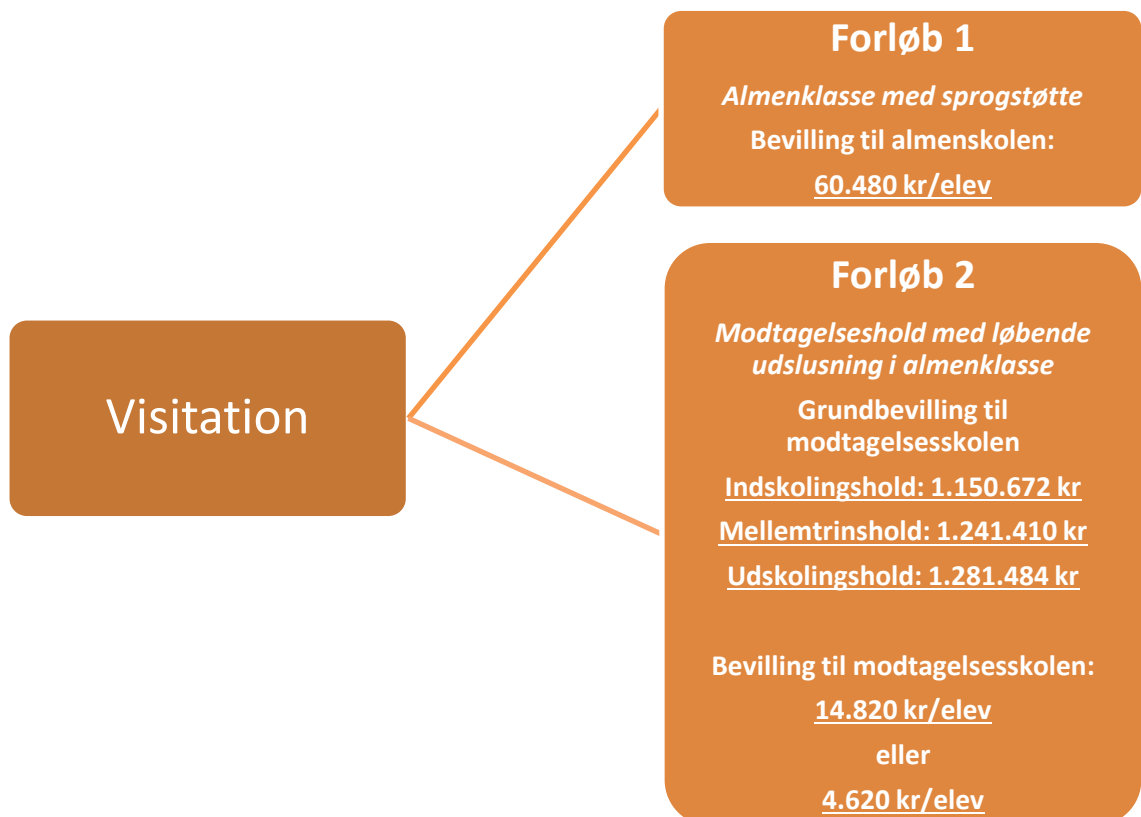
Table 2: Amount per student for inclusion and exclusion from the school year 2018/19

		Bevilling 1	Bevilling 2	Bevilling 3
Til modtagelses- eller almenskolen	Ressourcer til indslusning (forældresamtaler, overlevering fra visitation mv.) pr. elev	1.540	1.540	1.540
Til modtagelseskolen	Ressourcer til udslusning til almenklasse pr. elev	Overlevering	1.540	1.540
	Lærer følger eleven		3.080	
Til almenskolen	Ressourcer til udslusning til almenklasse pr. elev	Overhead	6.800	
	Ressourcecenteret	52.140	2.500	
	Lærer følger eleven		6.160	
	Overlevering			1.540
Samlet beløb/elev		60.480	14.820	4.620

In the school year 2017/18 there will be a strengthened professional visitation, and if there are students, who are integrated directly the general school will be allocated a grant of 60,480 kr. per student⁴.

The following figure shows, which basic grant the individual reception groups release and the grant per student depends on the process.

⁴ In force of the increasing refugee flow the coming year is expected that the capacity utilization can be optimized enough to give funds direct integration within the framework in the school year 17/18.

Når en elev er integreret i en almenklasse enten via direkte integration eller efter et forløb på et modtagelseshold, vil denne indgå på lige fod med andre elever i forhold til den bevilling skolen tildeles. Det betyder, at skolen vil tildeles elevsatsen og en bevilling til tosprogede elever, hvis kriterierne er opfyldt efter gældende regler og afregning. Der gælder desuden samme hovedprincipper i bevillingsmodellen for modtagelsesområdet som for almenområdet herunder, at skolerne har selvforvaltning inden for rammerne af Styrelsesvedtægten for Folkeskolen i Københavns Kommune. Det betyder, at de har mulighed for at prioritere fordelingen af ressourcer mellem løn og øvrig drift, så ressourceforbruget tilpasses de lokale forhold. Det betyder, at den enkelte skole tildeles en bevilling, som den lokale skoleledelse selv forvalter så effektivt, som muligt i forhold til skolens opgave og tager ansvar for at overholde. I forhold til tovoksenordning vil det konkret betyde, at der i modellen er afsat midler til at være to lærere i 15 uger pr. hold givet beregningsforudsætningerne fra skoleåret 2018/19, men vælger en skole for eksempel at erstatte lærere med pædagoger eller pædagogmedhjælpere i en del af tiden, vil det være muligt at have to voksne på et hold i flere timer.

Bevilling til modtagelseshold i nuværende og i ny model

De nye forudsætninger betyder, at der vil være en ændret tildeling til de enkelte modtagelseshold i den nye model. I nedenstående tabel 3 er opstillet forskellen i den grundbevilling, der tildeles de enkelte modtagelseshold i den nuværende model og i den nye model.

Tabel 3: Forskel i bevilling til modtagelseshold fra nuværende til ny model

Nuværende model		Ny model		Forskel
Klassetype	Bevilling	Klassetype	Bevilling	
Modtagelsesklasse (analfabet)	902.254	Udskoling	1.281.484	379.230
Modtagelsesklasse M0	1.084.385	Indskoling	1.150.672	66.287
Modtagelsesklasse M1	879.582	Indskoling	1.150.672	271.091
Modtagelsesklasse M2	856.909	Mellemtrin	1.241.410	384.500
Modtagelsesklasse M3	879.582	Udskoling	1.281.484	401.902

Visitation

Der er afsat 463.712 kr. til visitation i modellen svarende til to timer pr. barn. Midlerne tildeles områderne, der varetager visitationsopgaven.

Eksempler

Nedenstående tabel 4 indeholder 6 eksempler på, hvordan bevillingsmodellen udmøntes, og hvilke midler henholdsvis almenskolen og modtagelseskolen får afhængigt af elevens forløb. Der er for overskuelighedens skyld regnet med en fast elevsats på 35.000kr,⁵ da det er de øvrige midler, der er interessante i denne forbindelse. Eksemplerne er uddybet under tabellen.

Tabel 4: Eksempler på udmøntning af bevillingsmodellen

		Eksempel 1	Eksempel 2	Eksempel 3	Eksempel 4	Eksempel 5	Eksempel 6
		Direkte integreret pr. 3. september	Direkte integreret pr. 6. september	Løbende udslusning pr. 3. september	Løbende udslusning pr. 6. september	Lang udslusning pr. 3. september	Lang udslusning pr. 6. september
Almenskolen	Ressourcer til almenskolen ved forskellige forløb	60.480	60.480	8.660	8.660	1.540	1.540
	Almindelig bevilling almenskolen, afhængigt af klassetrin	39.506	0	39.506	0	39.506	0
	Total	99.986	0	48.166	0	41.046	1.540
Modtageskolen	Ressourcer til modtageskolen ved forskellige forløb	0	0	6.160	6.160	3.080	3.080
	Total	0	0	6.160	6.160	3.080	3.080
Total		99.986	60.480	54.326	14.820	44.126	4.620

⁵ Elevsatserne er i 0. klasse 39.148 kr., 1-6. klasse 39.506 kr. og 7-9. klasse 46.300 kr.

Eksempel 1 og 2 illustrerer, at hvis fx en 0.klasses elev visiteres til at skulle direkte integreres og starter i 0.klasse, da modtager almenskolen 60.480 kr. (bevilling 1 fra tabel 2). Disse midler skal sikre ressourcer til indslusning (forældresamtaler, overlevering fra visitation mv.), midler til sprogstøtte via skolens ressourcecenter og til overhead. Derudover modtager skolen elevsatsen afhængigt af, hvornår på skoleåret eleven starter, jf. 5. september reguleringen. Samlet set følger 60.480 kr. altså eleven i eksempel 1 og 2, som tildeles almenskolen, hvor eleven integreres direkte (bevilling 1 fra tabel 2).

Eksempel 3 og 4 illustrerer et eksempel, hvor en elev visiteres til modtagerforløb med løbende udslusning til almenklasse. Modtagelsesskolen vil samlet set få 6.160 kr. til at indsluse eleven i modtagerforløbet (forældresamtaler, overlevering fra visitation mv.), til at overlevere eleven til elevens nye almenklasse, når udslusningen begynder, samt til at en lærer fra modtagerklassen kan følge eleven i starten i almenklassen, så eleven får en tryk overgang. I dette eksempel vil almenskolen modtage 8.660 kr. til henholdsvis ressourcecenteret og til, at en lærer kan følge eleven i den nye klasse. Derudover modtager skolen elevsatsen afhængigt af, hvornår på skoleåret eleven starter, jf. 5. september reguleringen. Samlet set følger 14.820 kr. eleven i eksempel 3 og 4, som deles mellem modtagelsesskolen og almenskolen (bevilling 2 fra tabel 2).

Eksempel 5 og 6 illustrerer en elev, der visiteres til modtagelsesforløb med lang udslusning. Det kunne eksempelvis være en 8. klasses elev med begrænset tidligere skolegang. I dette eksempel er de midler, der følger eleven mindre, fordi elevens tid i modtagerforløb er længere. Her får modtagelsesskolen et beløb på 3.080 kr. til indslusning af eleven fra visitationen (forældresamtaler, overlevering fra visitation mv.) samt til at udsluse eleven til almenklassen. Almenskolen modtager et beløb på 1.540 kr. til overlevering fra modtagelsesskolen. Derudover modtager skolen elevsatsen afhængigt af, hvornår på skoleåret eleven starter, jf. 5. september reguleringen. Samlet set følger 4.620 kr. eleven i eksempel 5 og 6, som deles mellem modtagelsesskolen og almenskolen (bevilling 3 fra tabel 2)

22-02-2017

Sagsnr.
2017-0000011

Dokumentnr.
2017-0000011-1

Sagsbehandler
Tina Kristiansen

Bilag 3

Opsamling på inddragelsesproces

I udviklingen af den nye modtagermodel har der været en bred inddragelsesproces med skoleledere, modtagelsesklasselærere, DSA-vejledere, pædagogisk personale fra dagtilbud, LokalMED på skoler med modtagelsesklasser samt forældreorganisationerne, nuværende og tidligere modtagerklasseelever og de faglige organisationer.

Nedenstående er en kort opsummering af de kommentarer, der har været løbende i inddragelsesprocessen samt forvaltningens bemærkninger hertil og håndtering heraf.

Resumé af svarene	Forvaltningens bemærkninger og håndtering
DAGTILBUD	
Bekymring vedr. kulturforberedelse Der skal være øget fokus på at sætte ind med en pædagogisk indsats i børnenes familier i forhold til at forberede dem på dansk institutionskultur og kultur i det hele taget.	Sundheds- og tandplejlen samt konsulenter fra forvaltningen tager kontakt til familierne, og familierne bliver inviteret til en samtale om dagtilbud og/eller skole. Familierne følges tæt i forbindelse med start i såvel dagtilbud som skole, og der tilrettelægges særlige modtagelsesforløb og opfølgende forældresamtaler i regi af dagtilbuddet eller skolen. Derudover er der tilknyttet familiekonsulenter eller lignende, hvis der er behov for det. Til foråret tilbydes institutioner og skoler desuden kompetenceudvikling med fokus på interkulturel pædagogik. Kompetenceudviklingen vil ligeledes afspejle dialogopgaven med forældrene i forhold til, hvordan de bedst understøtter deres børns udvikling, trivsel og læring.
Bekymring vedr. brobygning Væsentligheden af at etablere brobygning mellem den første daginstitution, hvor barnet starter, og den	Forvaltningen har brobygning som et fokuspunkt for udmøntningen af modellen. Der er netop udarbejdet en beskrivelse, der understøtter den gode overlevering fra

Fagligt Indhold og Kvalitet

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Telefon
2154 6054

Mobil
2154 6054

E-mail
EA72@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009371201

<p>permanente institution i den bydel, hvor familien skal bo, påpeges.</p>	<p>område Valby/Vesterbro/Kongens Enghave til en ny institution. Modellen vil blive implementeret primo 2017.</p>
<p>SKOLE</p>	
<p>Bekymring vedr. direkte integration, herunder af 0. klasser Nogle skoler udtrykker bekymringer for den direkte integration af elever på alment skoler, herunder i 0. klasser. Bekymringerne handler dels om de nyankomne elevers tarv samt sproglige, faglige og sociale udfordringer; dels hvilken betydning den direkte integration har for skolen i det hele taget i forhold til eksempelvis ressourcer og muligheden for at arbejde med alle elevers trivsel og læring. Det vil blandt andet kræve direkte sproglig støtte til de nyankomne elever i størstedelen af undervisningstiden. Der efterspørges desuden en præcisering af omfanget og organiseringen af støtten til børnene.</p>	<p>Som en del af modellen, følger 60.480 kr. med hver elev til alment skolen, hvor eleven integreres direkte (det konkrete beløb er ikke fremgået af det udkast, der blev sendt ud).</p> <p>I andre danske kommuner og øvrige lande har man i flere år gjort sig erfaringer med at integrere nyankomne elever direkte i almenmiljøet.</p> <p>Forvaltningen forventer, at det er de elever, der har megen erfaring fra tidligere skolegang samt elever i folkeskolens yngste klasser, der vil profitere mest af forløbet med direkte integration. Derudover kræver det, at medarbejderne kompetenceudvikles, så alle børn bliver mødt med undervisning, der understøtter deres faglige og sproglige udvikling. Forvaltningen vurderer, at nogle elever vil profitere mere af at tilegne sig dansk i et læringsforløb i almenmiljøet, mens andre profiterer mere af et forløb, der tager udgangspunkt i basisdansk i et særligt modtagelsestilbud.</p> <p>For nogle elever giver det et bedre læringsforløb at blive integreret direkte i alment klasser, hvor sprogundervisningen foregår gennem fagundervisningen. Eleverne vil møde dansk både gennem fagsprog og hverdags sproget i almenmiljøet. De vil i høj grad møde en undervisning, der sikrer, at de også kan deltage givet et sprogligt læringsforløb, hvor de følger den alderssvarende fagundervisning samtidig med, at deres sprogtilegnelse</p>

	<p>understøttes.</p> <p>Læringsmiljøet i de klasser, hvor eleverne bliver direkte integreret, vil bære præg af synlig og visuel læring med en høj grad af sprogunderstøttende læringsaktiviteter. Undervisningen tilrettelægges, så de nyankomne elever får adgang til det faglige indhold i undervisningen samtidig med at eleverne sprogligt understøttes og udvikles.</p> <p>Ligeledes vil elevgruppen blive socialt integreret i almenmiljøet fra begyndelsen. Eleverne vil ikke opleve at gå i et særligt tilbud, men i højere grad at blive betragtet på lige fod med deres jævnaldrende kammerater. Derudover vil eleverne opleve færre skift, hvilket er fordelagtigt for en elevgruppe, der ved ankomsten til Danmark netop har oplevet store forandringer.</p>
<p>Bekymring vedr. aldersforskelle på modtagelseshold Nogle skoler udtrykker bekymringer for, at der lægges op til, at modtagelsesholdene skal spænde over tre klassetrin. Det vil give udfordringer i forhold til elevernes store faglige og sociale udviklingsskel, og samtidig skal der i forvejen inkluderes mange børn med særlige behov i almenmiljøet. Det kan betyde, at nogle elever må gå om. Derudover udtrykkes bekymring for, hvordan medarbejderne skal arbejde med at motivere en elevgruppe, hvor der eksempelvis både er 5- og 9-årige. Enkelte viser forståelse for, at modtagelsesholdene skal dække flere klassetrin.</p>	<p>Intentionen med den nye model er, at modtagelsesholdene i endnu højere grad skal arbejde med undervisningsdifferentiering og ud fra holddelingsprincipper. Det muliggøres af de midler, der frigives til to-voksenordningen. Forvaltningen finder det meget vigtigt, at der ikke sker en stigning af omgængere på grund af sprogårsager.</p>
<p>Bekymring vedr. klasseloftet</p>	<p>Forvaltningen har særlig opmærksomhed på de nødvendige</p>

<p>Nogle skoler skriver, at det er uhensigtsmæssigt for integrationen at hæve klassekvotienten fra 12 til 14 ved skoleårets start. Det vurderes at give et øget pædagogisk pres, herunder særligt i forhold til specialpædagogiske forhold. Der er også bekymringer for, om ressourcerne er tilstrækkelige til at undervisningsdifferentiere. Der er dog også et par skoler, der bakker op om at ændre klasseloftet.</p>	<p>pædagogiske forudsætninger for at hæve klasseloftet.</p> <p>Der frigives flere midler til to-voksenordningen end i dag, hvilket giver yderligere muligheder for at differentiere undervisningen. Det er intentionen, at der i højere grad end i dag skal arbejdes systematisk med brobygning, som nogle skoler allerede i dag har gode erfaringer med. Det vil betyde, at der er elever ude af modtagerklassen mere af tiden i end i dag. Derudover vil der være flere muligheder generelt for at differentiere og tilgodese de enkelte elever i undervisningen, når der er to voksne i klasserummet en del af tiden.</p> <p>I bevillingsmodellen er der afsat ressourcer og tid til både ind- og udslusning af hver enkelt elev.</p> <p>I visitationen skal der rettes opmærksomhed på, om eleverne har behov for at blive visiteret til specialundervisning. Udredninger kan dermed sættes i gang hurtigere end i dag.</p>
<p>Opbakning til faglig visitation Mange lægger vægt på, at modellens fokus på en styrket faglig visitation er godt, da det er <i>"lige det, der er brug for"</i>. Vigtigheden af at der lægges fagligt velfunderede vurderinger til grund for visitationen fremhæves, så det ikke bliver et kapacitetsspørgsmål. Faggrupperne, der skal varetage visitationen, er derfor afgørende, og det foreslås at inddrage eksterne samarbejdspartnere fra eksempelvis Socialforvaltningen i processen. Det påpeges desuden, at eleverne skal have medbestemmelse og gives det rigtige</p>	<p>Forvaltningen er enig i, at de faglige vurderinger er altafgørende, og disse bliver derfor også et fokuspunkt for udmøntningen af modellen. Visitationen skal lave en systematisk kortlægning af alle nyankomne elever i deres første tid på et modtagelsehold, og der vil selvfølgelig være mulighed for omplacering. Det overvejes, hvorvidt forhold vedrørende revurderinger bør indgå i vejledningen til visitationenhederne. Elevernes medbestemmelse indtænkes i implementeringen.</p>

tilbud. Ved fejlplaceringer skal modellen være så simpel og smidig som muligt i forhold til hurtig omvisitation.	
Opbakning til kompetenceløft Det anerkendes fra mange skoler, at den nye model kræver et kompetenceløft, så praksis ændres. Det bemærkes, at kompetenceløftet skal ske inden ændringen, da der vil være behov for medarbejdernes nye kompetencer på skolen. Lærerne skal desuden have den fornødne tid, hvilket bør dækkes af en central pulje. Det fastslås derudover, at tiltagene skal være relevante i forhold til målene for den nye model.	Kompetenceløftet påbegyndes i 2017, altså mens implementeringen af modellen påbegynder. Forvaltningen vurderer, at det er fordelagtigt at gennemføre den praksisnære kompetenceudvikling samtidig med implementeringen. Det er uafklaret, hvorvidt lærernes tid til kompetenceudviklingen kan dækkes af en central pulje, og det bør drøftes af ledelsen. Målene for den nye model er indtænkt i kompetenceudviklingsstrategien.

Særligt om elevernes input

I november inviterede forvaltningen en gruppe nuværende og tidligere modtagelsesklasse elever til en dialog om forslaget til en ny model. Der deltog 14 elever primært fra M3 og nogle enkelte fra M2 hold. Derudover deltog to medlemmer fra Københavns Fælles Elevråd. Dialogen var organiseret sådan at eleverne blev orienteret om forskellige aspekter af modellen, hvorefter de kunne give feedback i grupper og i plenum. Nedenfor er en opsummering af elevernes input.

Direkte integration

Eleverne var meget optagede af om mere direkte integration er godt eller dårligt. De var generelt skeptiske overfor, om 20 pct. flere elever end i dag vil kunne direkte integreres med sprogstøtte i almen klasse.

På den negative side gav eleverne udtryk for, at det er trygt at gå i modtagerklasse fordi alle eleverne er i ”samme båd”, og der er en følelse af, at alle er nødt til at hjælpe hinanden med at lære dansk, så man kan klare sig i skolen og i det danske samfund. Eleverne gav udtryk for, at den nyankomne elev hurtigt kan komme til at føle sig ensom i almenmiljøet, fordi man ikke kan sproget. Det kan være et stort pres for eleven socialt at være i en almenklasse, hvor man ikke forstår sproget. Her er det lettere at være en del af fællesskabet på et modtagerhold, hvor flere har samme sprogstamme og alle er i ”samme båd”. Nogle elever foreslog om man kunne komme i praktik ved en elev i almenklasse.

På den positive side sagde eleverne, at man hurtigere lærer dansk, dansk kultur og hurtigere bliver en del af fællesskabet, når man direkte integreres med sprogstøtte. Derudover er det en fordel, at man hurtigt får undervisning i hele fagrækken.

Eleverne gav også udtryk for, at det var positivt for de danske elever i almenklasserne at møde elever med en anden kultur end den danske og få et medansvar for at integrere dem.

Eleverne betonedede tryghed som vigtig, hvis mere direkte integrations skal fungere. Flere foreslog, at man kunne optage to eller flere nytilkomne elever på samme tid i almenklassen, så eleverne har nogle at læne sig op af. Eleverne sagde, at det vil være afgørende, at læreren i almenklassen er opmærksom på, at eleven der er nyankommen har svært ved at følge med, og de skal snakke langsomt og hjælpe eleven hele tiden. Alle skal ville hjælpe, så eleven ikke føler sig som en byrde. Derudover sagde eleverne, at det ville være godt, hvis man ikke fik karakterer og generelt blev vurderet efter andre kriterier end de andre elever.

Visitation, differentierede tilbud og tættere tilknytning til almenmiljøet

Eleverne er positive overfor den nye visitationsmodel, samt at der bliver flere differentierede tilbud, særligt for M3 eleverne. Eleverne kommenterede, at det ville være godt, hvis eleverne selv blev inddraget i beslutningen om, hvilket forløb de får. Eleverne var ligeledes positive over for mere brobygning og muligheden for, at man kan have nogle fag i en almenklasse.

Generelle input fra eleverne

Eleverne påpegede, at der skal være mere opmærksomhed på M-klasserne, og at skolerne skal gøre mere for at få M-klasserne med i skolens aktiviteter og sørge for at M-klasseeleverne får mulighed for at danne venskaber med de andre elever på skolen. Eleverne mener, at det er meget positivt, at eleverne i modtagelsesklasser får tilknytning til – og møder danskere i brobygning, praktikforløb og lignende. Det mangler der i dag.

Fokuspunkter i forhold til udmøntning og implementering af modellen

Svarene fra inddragelsesprocessen peger desuden på en række fokuspunkter i udmøntningen og implementeringen af den nye model, som forvaltningen tager med i det videre arbejde.

Det nuværende faglige niveau på modtagelsesholdene vurderes eksempelvis ikke at være tilstrækkeligt. Højere faglighed er et af de centrale elementer i den nye model. Det er desuden en del af kompetenceudviklingsplanen, at modtagelseslærere gennemfører sprogunderstøttende fagundervisning. Det er vigtigt i forhold til at få eleverne hurtigere igennem og knytte dem tættere til undervisningen i almenmiljøet.

Der efterlyses desuden faglig viden, data, litteratur og effektmålinger om sprogunderstøttende metoder samt brug af IT-værktøjer og læremidler målrettet sprogindlæring og sprogstøtte. Det er et af forvaltningens fokuspunkter for udmøntningen at udarbejde vejledninger, inspirationsmateriale og kompetenceudvikling, og der planlægges desuden målbare pilotprojekter.

Det bliver også påpeget, at sprogvurderinger kan være en tidsrøver i praksis snarere end en støtte for lærernes arbejde med eleverne på modtagelsesholdene. Forvaltningen er opmærksom på at få koblet sprogvurderinger til planlægningen af undervisningen. Sprogvurderingerne bliver desuden en del af del af den udvidede elevplan, der sørger for, at eleverne får feedback på deres sproglige udvikling.

22-02-2017

Sagsnr.
2017-0000011

Dokumentnr.
2017-0000011-1

Sagsbehandler
Tina Kristiansen

Bilag 4 – Kompetenceudviklingsplan for sprogområdet

Kompetenceudviklingsplanen er formuleret på baggrund af en behovsafdækning udarbejdet i dialog med klyngeledere, sprogvejledere i områderne, lærere på to skoler der har modtaget nyankomne elever, kompetencecentret i DSA, undervisere på kurser tidligere udbudt i BUF-akademi, samt data og politiske pejlemærker og beslutninger på området.

Kompetenceudviklingsplanen, herunder organisering, form og prioritering, er kvalificeret af implementeringsgrupper og de tværfaglige chefer. Derudover vil forvaltningen løbende være i dialog med skoleledere og klyngeledere om indhold og form på de konkrete forløb, så de bedst muligt understøtter deres praksis. De faglige organisationer vil blive inddraget i dialogen om udmøntning/implementering af kompetenceudviklingen.

Baggrund

Selve strategien bag kompetenceudviklingsplanen findes i pejlemærkerne for kvalitet i dagtilbud og skole – pejlemærker, som sætter en fælles retning for kerneopgaven. På dagtilbudsområdet er der et pejlemærke om *Inklusion* – alle børn skal være en del af fællesskabet og et andet på *Sprog* – muligheder skabes gennem sprog. På skoleområdet er der et pejlemærke, der handler om *Chancelighed* – at betydningen af social og etnisk baggrund skal mindskes og et andet på *Trivsel* – at alle elever skal have et godt skoleliv, hvor de trives.

Børns tidlige sproglige færdigheder har stor betydning for deres forudsætninger for literacy og læsetilgængelse. I København er andelen af børn med sproglige udfordringer i 0. kl. godt 16 pct. Ligeledes er andelen af børn med sproglige udfordringer i 0. kl. blandt børn med indvandrere/efterkommerbaggrund fem gange så høj som børn med dansk eller vestlig baggrund. Derudover er et stort præstationsgab, både i sprogvurderinger, i nationale tests og i folkeskolens afgangsprøver, mellem flersprogede børn og etsprogede børn – et gab som har ligget stabilt hen over de seneste år. En 3-årig kompetenceudviklingsplan skal understøtte et øget fokus og kvalitetsløft af indsatsen målrettet børn med sproglige udfordringer.

En treårig kompetenceudviklingsplan skal understøtte både en generel kapacitetsopbygning i alle dagtilbud og skoler samt en mere specifik kapacitetsopbygning i dagtilbud og skoler, der modtager sent ankomne børn herunder flygtninge. Derudover skal planen arbejde hen imod, at København lever op til lovkravet i dagtilbudsloven om, at pædagoger der varetager opgaver i relation til sprogindsatsen, har *særlige kvalifikationer* til at varetage opgaven.

Fagligt Indhold og Kvalitet

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Telefon
2154 6054

Mobil
2154 6054

E-mail
EA72@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009371201

Formål

Formålet med den samlede indsats er, at lærere og pædagoger i Københavns Kommune kan indtænke sprogunderstøttende praksis i alt deres arbejde. Dette ud fra devisen *vi er alle sproglærere og sproglige rollemodeller*, og sprogindsatser finder ikke sted i en løsrevet form, hvor man arbejder med sprog uden for kontekst, men indarbejdes derimod i alt pædagogisk praksis og i al undervisning.

Alle børn skal opleve, at de bliver sprogligt stilladseret, så de har adgang til aktiviteter, sociale fællesskaber og fagligt indhold.

Ligeledes er formålet at understøtte systematikker og organisering, der sikrer, at børn og elevers sproglige udvikling bliver fulgt tæt, og at det enkelte barn støttes i deres sproglige udvikling.

Hvis den nye modtagelsesmodel besluttet i BUU organiseres modtagelsen af nyankomne børn og unge på en anden måde. På skoleområdet vil flere end i dag blive direkte integreret med sprogstøtte, og der vil være en generel større tilknytning til almenmiljøet. Dette stiller praktikerne i almenområdet overfor en ny praksis. Lærere og pædagoger skal derfor have viden om andetsprogstilegnelse og kunne bruge tilgange og metoder, der sprogunderstøtter alle elever, også de nytilkomne. Disse metoder og tilgange vil være en gevinst for alle, men en nødvendighed for de nyankomne og sprogligt udfordrede. Derudover er det ambitionen, at eleverne skal være kortere tid i modtagelsesklasserne. Alle disse indsatser skal understøttes med kompetenceudvikling både fagligt og med support til at implementere systematikker og organisering.

På dagtilbudsområdet integreres alle nyankomne børn i PLUS-plads-institutioner. Ligesom på skoleområdet er der også her et behov for at opkvalificere praksis, så medarbejderne har den nødvendige viden, systematikker og værktøjer til at kunne give børnene en god start i et trygt miljø, hvor der i tæt samarbejde med forældrene er fokus på børnenes trivsel og udvikling, herunder deres sproglige udvikling.

Kompetencemål

Målene med indsatsen i dagtilbuddene er, at det pædagogiske personale er i stand til at tilrettelægge en sprogunderstøttende praksis med afsæt i børnenes behov. Det pædagogiske personale kan inddrage børnenes samlede

sproglige kompetence og inddrage og vejlede forældre i et ligeværdigt samarbejde om deres barns trivsel og (sproglige) udvikling. Desuden skal det pædagogiske personale kunne arbejde systematisk med sprogvurderinger.

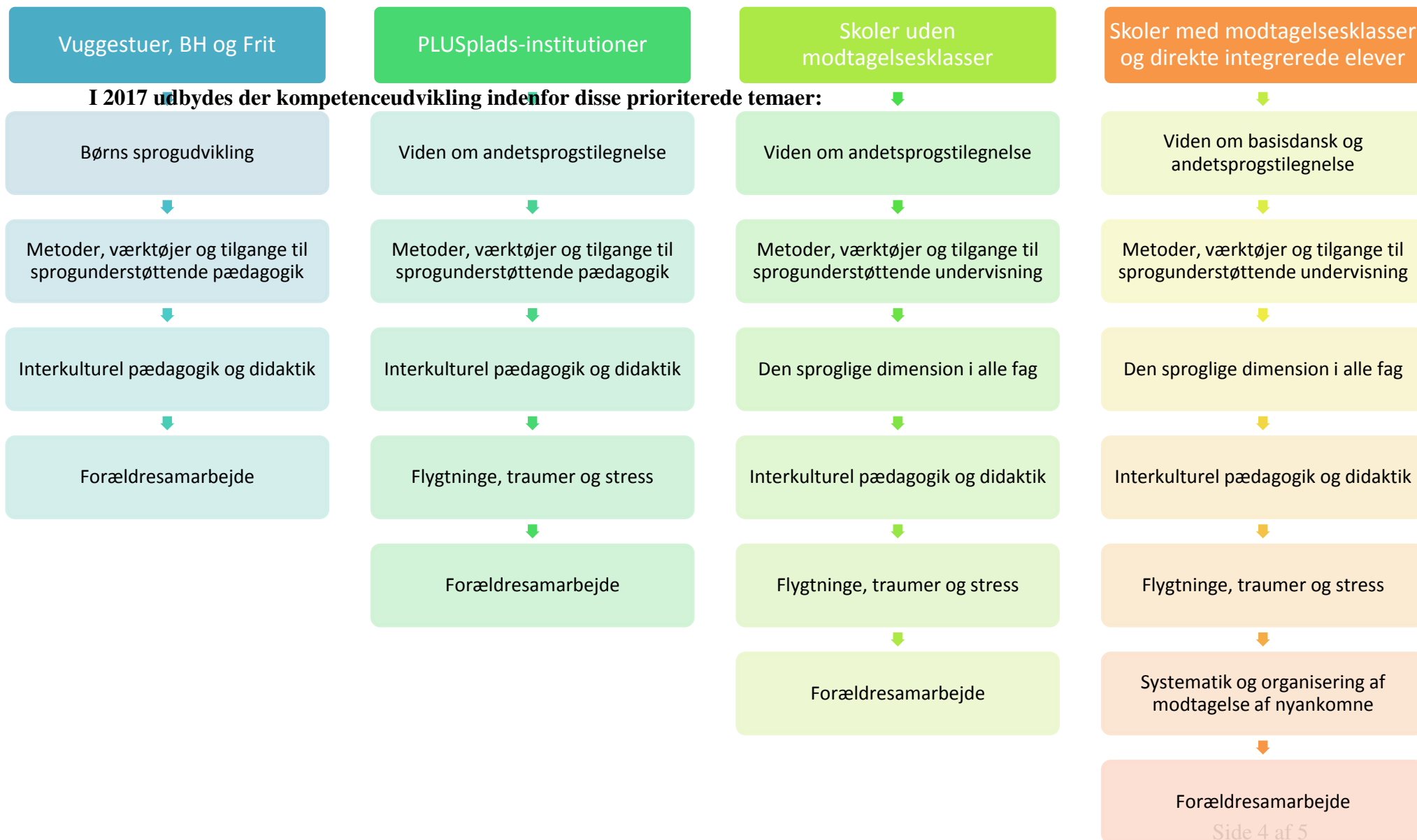
Målene med indsatsen på skolerne er, at lærerne kan planlægge og gennemføre sprogunderstøttende undervisning, der hele tiden 'strækker' elevernes sprog, og giver alle elever den nødvendige sproglige stilladsering. På skoler med modtagelseshold og på skoler, der modtager elever i direkte integration, skal lærerne i almenklasserne have viden om andetsprogstilegnelse, og hvordan man som nyankommen støttes i sproglig udvikling.

Det pædagogiske personale i daginstitutioner og på skoler skal ligeledes opnå en interkulturel dimension i den pædagogiske praksis – herunder i forældresamarbejdet. Daginstitutioner og skoler skal kunne indtænke den interkulturelle dimension i deres organisering af institutionen.

Indhold

Indholdet i kompetenceudviklingsindsatsen er overordnet sprog – herunder dansk som andetsprog. Over en 3-årig periode (2017 -2019) vil indholdsmæssigt være fokus på følgende:

- Metoder, tilgange og værktøjer til sprogunderstøttende praksis
- Metoder og tilgange og værktøjer til andetsprogstilegnelse for nyankomne og flersprogede børn
- Redskaber til at indarbejde systematikker i forhold til at monitorere og støtte børnenes sproglige udvikling
- Kompetencer til at have og inddrage interkulturel pædagogik og didaktik i praksis og forældresamarbejde
- Metoder og tilgange til den sproglige dimension i al pædagogisk praksis
- Metoder og tilgange til den sproglige dimension i al undervisning

Form

Erfaringerne viser, at en tæt kobling mellem teori og praksis er afgørende for om ny viden integreres i praksis, og dermed får den ønskede effekt for børnene. Det er derfor vigtigt at al kompetenceudvikling indeholder en teoretisk og en praksisnær dimension. Alle kurser, faglige oplæg og temamøder i kompetenceudviklingsplanen tager afsæt i praksis og den virkelighed pædagoger og lærere befinder sig i. Ligeledes er det også vigtigt, at de praksisnære forløb og supporten tager afsæt i den nyeste viden på området. Kompetenceudviklingsplanen indeholder forskellige former for tilbud, men alle tilbuddene har fokus på, hvordan den nye viden kan anvendes og implementeres i praksis.

En væsentlig del af kompetenceudviklingen er den praksisnære support. Gennem supporten skal det være muligt at sætte fokus på lokale problemstillinger samt at understøtte praksis med etablering af en systematisk indsats og brugen af vidensbaserede metoder. Den praksisnære support vurderes at være særlig hensigtsmæssigt, der hvor det handler om at organisere og systematisere den pædagogiske praksis. Den praksisnære support vil typisk blive tilrettelagt i samarbejde med den pågældende skole eller daginstitution. Dette er for at sikre, at indholdet afspejler behovet samt at indsatsen koordineres og tænkes sammen med andre initiativer det pågældende sted. Supporten er forankret i områderne, men kan også komme fra Kompetencecenteret for sprog eller Fagligt Center.

Der udarbejdes et digitalt metodekatalog, hvor alle værktøjer, der anvendes i kompetenceudviklingsforløbene, er tilgængelige for pædagoger og lærere og supportmedarbejdere.

Omfang

Kompetenceudviklingsplanen indeholder en bred vifte af tilbud. I hvilket omfang den enkelte skole eller institution skal deltage afhænger dels af behovet for kapacitetsopbygning, dels af den opgave pædagoger og lærere står over for det enkelte sted. Det er derfor muligt at sammensætte tilbuddene efter eget ønske og behov. Af tilbuddene vil det fremgå, hvem der er den primære målgruppe, men hvis der er plads, er det muligt for andre interessenter at deltage.

Kompetenceudviklingsplanen er 3-årig, hvilket gør det muligt for skoler og institutioner at prioriterer og lave en mere langsigtet plan. På baggrund af evalueringer vil tilbuddene løbende blive justeret og tilpasset skoler og institutioners behov.

23-02-2017

Bilag 5

Uddrag af styrelsesvedtægten for folkeskolerne:

Sagsnr.
2017-0000011

Styrelsesvedtægtens bilag 2: Undervisning af tosprogede elever i folkeskolen

Dokumentnr.
2017-0000011-1

Dette bilag er udarbejdet i overensstemmelse med nedenstående politisk vedtagne beskrivelser af, hvad kvalitet er på området:

Sagsbehandler
Tina Kristiansen

1. At alle byens børn uanset etnisk og social baggrund opnår forudsætninger for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse og få adgang til arbejdsmarkedet. Dette nås ved at styrke fagligheden i daginstitutioner og skoler.
2. At skabe den bedst mulige fordeling af byens børn i daginstitutioner og skole inden for de givne rammer med henblik på at fremme relationer mellem børn og deres forældre på tværs af etniske og sociale baggrunde for at styrke den sociale integration og skabe en tryk by præget af kendskab, forståelse og tolerance blandt byens borgere.

Undervisningen af tosprogede elever i København styres og organiseres som følger:

Indskoling

Indskolingsordninger for tosprogede børn omfatter Modtagelsesklasse-0, Modtagelsesklasse-I samt direkte integration i normalklasser med mulighed for undervisning i dansk som andetsprog.

Skolens ressourcecenter: Undervisningen af tosprogede elever koordineres via skolens ressourcecenter. Opgaven er en målrettet, hurtig og koordineret hjælp til det enkelte barn med behov for særlig støtte, herunder også tosproget undervisning. Det skal sikre en helhedsorienteret indsats og samarbejde om inklusion af tosprogede børn.

Tosprogede elever har i henhold til folkeskolelovens § 5 stk. 7 og 8 samt § 30a et lovfæstet krav på undervisning i dansk som andetsprog. -

Tosprogede elever, som har behov for supplerende undervisning i dansk som andetsprog eller tosproget undervisning, modtager denne undervisningen på foranledning af skolens ressourcecenter

Den tosprogede undervisning varetages af tosprogede lærere.

Fagligt Indhold og Kvalitet

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Telefon
2154 6054

Mobil
2154 6054

E-mail
EA72@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009371201

Kvalifikationer

Tosprogede lærere og lærere i modtagelsesklasser skal have særlige kompetencer inden for dansk som andetsprog f.eks. linjefag i dansk som andetsprog eller efteruddannelse.

Sprogscreening

Som opfølgning på kvalitetsrapporten fra 2008 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget den 12/11 2008 at: "Der stilles krav om obligatorisk sprogscreening af samtlige tosprogede elever minimum tre gange i deres skoleforløb. Resultatet af sprogscreeningen skal foreligge skriftligt."

Samtidig fremgår det af folkeskoleloven at der skal foretages en "obligatorisk sprogvurdering i starten af børnehaveklassen".

Denne bestemmelse træder i kraft fra august 2009. Skolen beslutter selv på hvilket klassetrin, de tosprogede elever derudover skal sprogscreenses. Forvaltningen anbefaler dog, at de tosprogede elever udover i børnehaveklassen sprogscreenses på 4. og 7. klassetrin.

Modtagelsesklasser (M-klasser)

Modtagelsesklasser er klasser for nytilkomne tosprogede børn. Nytilkomne tosprogede elever henvises via distriktsskolen til undervisning i modtagelsesklasse, hvis de ikke kan tilstrækkeligt dansk til at deltage i den almindelige undervisning. Børnene modtager her basisundervisning i dansk som andetsprog. Børnene undervises max. 2 år i modtagelsesklassen. Undtaget herfor er elever, som er kommet hertil efter det fyldte 14 år, og elever, som ikke har nogen skolebaggrund fra oprindelseslandet. Herefter udsluses elevernes til almindelige klasser i folkeskolen.

Lovmæssig hjemmel til henvisning af tosprogede elever til modtagelsesklasse findes i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog. Vejledning til skolens varetagelse af opgaven, er tilgængelig på Opgaveportalen

Det er følgende typer af modtagelsesklasser i København:

M-0 klasser for de 5-7 årige

M-I klasser for de 7-9 årige

M-II klasser for de 9-13 årige

M-III klasser for de 13-16 årige

M-alfaklasser for børn over 9 år, som er kommet til København uden skolegang fra oprindelseslandet.

Der findes modtagelsesklasser på følgende skoler:

M-0 klasser: Bellahøj Skole, Gerbrandskolen, Lykkebo Skole, Nørrebro Park Skole og Utterslev Skole, Skolen på Strandboulevarden.

M-I klasser: Bellahøj Skole, Gerbrandskolen, Lykkebo Skole, Nørrebro Park Skole Utterslev Skole og Vigerslev Allés Skole, Skolen på Strandboulevarden.

M-II klasser: Christianshavns Skole, Grøndalsvængets Skole, Kildevældsskolen, Lundehus Skole, Sundbyøster Skole, Vesterbro Ny Skole, Langelinieskolen¹ og Vigerslev Allés Skole.

M-III klasser: Bavnehøj Skole, Christianshavns Skole, Korsager Skole, Tagensbo Skole og Rådmandsgades Skole (den ene klasse modtager kun engelsktalende elever)

M-alfaklasser: Grøndalsvængets Skole (M-II-alfa).

1) Tilbuddet er etableret pr. 1. august 2016

Modersmålsundervisning

Modersmålsundervisning skal tilbydes undervisningspligtige børn, som forsørges af en i Danmark bosiddende person, der er statsborger i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union eller i en stat, der er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, endvidere undervisningspligtige børn i hvis hjem færøsk eller grønlandsk benyttes som talesprog. Jfr. Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 618 af 22. juli 2002.

Borgerrepræsentationen vedtog på sit møde den 11. juni 2008, at modersmålsundervisningen i København fra august 2008 tilrettelægges efter nedenstående principper:

Den gratis modersmålsundervisning er for alle tosprogede børn fra 1.-5. klasse, der har det pågældende sprog som modersmål, forstået som et sprog, barnet bruger aktivt i sin hverdag.

Der er indført brugerbetaling for deltagelse i modersmålsundervisningen for elever i 6.-9. klasse for elever med forældrebaggrund uden for EU og

EØS. Brugerbetalingen udgør 1679 (i 2014) kr. pr. barn årligt med en søskenderabat på ca. 400 kr.

Eleverne undervises i 3 lektioner pr. uge. Hvis der er max. 8 elever på et hold undervises i 2 lektioner. Eleverne må være fra højst 3 forskellige klassetrin.

Holdstørrelsen i den almene modersmålsundervisning er som gennemsnit 16-17 elever. Holdstørrelsen i specialundervisning og m-klasser fastsættes af forvaltningen efter konkret behovsvurdering.

Tilsyn med modersmålsundervisningen varetages som for alle andre fag af skolelederen på den skole, hvor undervisningen foregår. Tilsynet med lørdagsskolen varetages af lederen af lørdagsskolen.

Tosprogede lærere

Tosprogede lærere er lærere, der varetager tosprogsopgaver. Det gælder modersmålsundervisningen, tosproget undervisning i sprogcentre eller andre undervisningssammenhænge, hvor undervisningen foregår på et flersprogligt og/eller interkulturelt grundlag, undervisning af elever i M-klasser samt tolkning og skriftlige oversættelser.

Tosprogede lærere med dansk lærereksamen vil på grund af deres særlige sproglige og kulturelle kompetencer være nøglefigurer i skolernes arbejde med tosprogede elever og samarbejde med deres forældre.

Det tilstræbes, at alle tosprogede lærere på sigt har dansk lærereksamen.

Tosprogede lærere kan varetage opgaver på flere skoler. De er tjenstligt knyttet til den skole, hvor de har flest opgaver.